

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Busetting av flyktningar i 2021

Samandrag:

Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) ber Volda kommune om å busette 30 flyktningar i 2020, derav 2 einslege mindreårige (EM) over 15 år. Pandemien gjer at oppmodingstalet er meir usikkert enn tidlegare år, og busettingstalet kan endre seg. Det vil i all hovudsak vere overføringsflyktningar (OFF) som skal busettast i 2021, noko som vil stille større krav til det kommunale mottaksapparatet. Ofte kjem store barnefamiliar som OFF. I snitt kjem årleg i tillegg 8-9 familiesameinte (FAM) til herbuande flyktningar. Mange av desse er også barnefamiliar. Volda kommune har auka press i tenestene, og då særleg innan helse og omsorg. Kommunedirektøren meiner at tida no er inne for at vi gjer ei analyse av både styrken og utfordringane i tenestene, arbeidsmarknad, bustadmarknad og andre relevante forhold for å vurdere kva som er rett busettingsnivå i åra framover for å sikre økonomisk og sosial berekraft i Voldasamfunnet. Det vil vere utfordrande å skaffe nok bustader til busetting av barnefamiliar. Samstundes vert det meldt om kapasitet til å ta i mot barn i barnehage og grunnskule, og vaksne i norskopplæring og introduksjonsprogram (INTRO).

Kunnskapsdepartementet og KS er også i dialog om å evaluere oppmodingskriteriene, der det kan verte større vektlegging av dei kvalitative kriteriene som vil vere koplå til samfunnet si sosiale og økonomiske berekraft.

Som utfyllande informasjon til saka med aktuelle tabellar følgjer Faktaanalyse 2021 på busettings- og kvalifiseringsfeltet i Volda kommune. Sjå vedlegg 1.

Kommunedirektøren si tilråding:

1. Volda kommunestyre er positiv til å busette 22 flyktningar i 2021, inkl. 2 EM. Ramma kan aukast med inntil 11 personar (2 familjar) frå 2020-kvota som er avtalt å busette i desember 2020, dersom desse får utsett innreise til 2021 grunna innreise-restriksjonar. Dvs. at kvota for 2021 kan aukast til inntil 33 flyktningar, inkl. 2 EM.
2. Det er ein føresetnad for busetting av EM at dei kan busettast av læringssenteret.
3. Kommunedirektøren disponerer plassane innafor vedtaket ut i frå busettingsbehov, kapasitet i tenestene og ramma av statlege finansieringsordningar for busetting og integrering av flyktningar og EM.
4. Auka inntekter og utgifter som følgje av busetting av fleire flyktningar vert å innarbeide i budsjettet for 2021. Auka inntekter skal reserverast tenester i flyktningararbeidet, og ev. avsetjast på disposisjonsfond til føremålet. Kommunedirektøren får fullmakt å vurdere styrking av tenester og avsetjing på fond.
5. Volda kommunestyre vil oppmode staten om så langt som råd å gi føreseielege rammevilkår til flyktningararbeidet i kommunane.

Vedlegg:

Vedlegg:

Faktaanalyse 2021 - på busettings- og kvalifiseringsfeltet i Volda kommune
Anmodning om bosetting 2021 - Volda kommune
Anmodningskriterier for 2021
Uttale frå NAV 27.11.2020 - Busetting av flyktingar

Saksopplysningar:

Oppmoding om busetting av flyktingar i 2021

Prognoser viser at 5 030 flyktingar skal busettast i kommunane i 2021, inkludert 110 EM. Prognosane er usikre som følgje av at pandemien vil påverke mogelegheit for innreise av OFF. Basert på kriterier frå Kunnskapsdepartementet har IMDi oppmoda Volda kommune om å busette 30 flyktingar i 2021, inkl. 2 EM over 15 år. Resultat i INTRO over tid, samt mogelegheit for arbeid eller utdanning i kommunen/regionen er tillagt stor vekt. IMDi har fått innspel frå fylkeskommunen og KS i arbeidet med fordeling mellom landets kommunar. Staten ber kommunane fatte vedtak i tråd med oppmodinga. Sjå vedlegg 2 og 3.

Oppmodinga har vore drøfta i administrativ leiargruppe, og kommunale tenester og NAV (vedlegg 4) har fått høve til å kome med uttale til saka. Innspela er teke omsyn til i utgreiinga.

Status busetting av flyktingar i Volda

I perioden 2010-2020 (pr. 01.12.2020) er det busett 312 flyktingar i Volda, inkl. 53 EM. Dette utgjer i snitt 28 flyktingar kvart år, derav i snitt 5 EM kvart år. I same periode har det i tillegg kome 94 på familiesameining (FAM), som utgjer eit snitt på 8-9 kvart år. Sjå tabell 3 og 4 i vedlegg: Faktaanalyse 2021. For oversikt over befolkningssamansettinga og innvandringsgrunn til Hornindal/Volda 2019-2020, sjå tabell 1 og 2 i faktaanalsen.

I samsvar med oppmodinga frå IMDi vedtok kommunestyret i PS 26/19, å busette 23 flyktingar i 2020 inkl. 2 EM. I brev av 01.09.2020 nedjusterte IMDi ramma frå 23 til 15 i 2020, m.a. grunna stans i innreise for OFF som følgje av covid-19. Det har sidan blitt opna for innreise og fleire OFF har blitt busett i kommunane. Det er søkt ut 19 flyktingar for busetting i Volda i 2020. 8 er busett pr. 01.12.2020, derav 1 barnefamilie (OFF). 3 einslege vaksne er busett frå asylmottak. 1 har status som EM, og kom til Volda saman med fostermor. Det er søkt ut 11 OFF (2 familiar) til kommunen med forventa ankomst i desember. Om desse ikkje kjem innan årsskiftet, vil IMDi telje dei på busettingsvedtaket for 2021. I framlegget til vedtak er det teke høgde for å inkludere ev. innreiseforseinking for desse. 11 av dei 19 som er busett/søkt ut, er barn under 18 år. 11 har kome på FAM til herbuande flyktingar i 2020, derav 6 barn.

Status og resultat i INTRO

I 2020 har 41 flyktingar delteke i INTRO. 19 har avslutta sine program: 3 med overgang til arbeid, 6 til utdanning, 8 til grunnskule og 1 til NAV-tiltak. Resultatet i 2020 er på 47%. Inkluderer ein grunnskule for vaksne er resultatet 89%. 11 har fått utvida sine program grunna koronasituasjonen og for å fullføre grunnskule som del av INTRO. Sjå tabell 5 i faktaanalsen for resultat i perioden 2016-2020. 70% er i arbeid eller utdanning 1-5 år etter INTRO. Dette er betre enn landsgjennomsnittet på 63%. Sjå tabell 7 i faktaanalsen.

Status økonomisk sosialhjelp og arbeidsledige

Volda har, som mange andre kommunar, opplevd auka utgifter til sosialhjelp siste åra, men har ein positiv nedgang i 2020 samanlikna med dei 2 siste åra. Dette kan m.a. tilskrivast færre flyktingar og FAM enn tidlegare år, som mottek slik yting fram til utbetaling av INTRO-stønad til mat, klede, bustad, møblar og utstyr. Store barnefamiliar og einslege forsørgjarar har ofte behov for supplerande stønad i tillegg til INTRO-stønad, barnetrygd og bustønad. Sjå tabell 10 i faktaanalsen om utviklinga i sosialhjelp i Volda og Hornindal 2015-2020.

I 2019 har Volda 205 mottakarar av sosialhjelp, ei auke på 11 frå 2018. Mottakarane er ei ueinsarta gruppe. Mange har supplerande stønad i tillegg til anna inntekt: 32 har

arbeidsinntekt som hovudinntektskjelde, 39 er INTRO-deltakarar og 7 i kvalifiseringsprogram. Sjå tabell 11 i faktaanalysen som viser utviklinga i mottakarar av sosialhjelp i Volda etter arbeidssituasjon 2015-2019.

Nasjonalt er det i dag 3,9% arbeidsledige i prosent av arbeidsstyrken. I Volda er talet 2,5 % eller 130 personar, ei nedgang på 5% frå førre månad. Arbeidsløysa i befolkninga utanom innvandrarar er 3,2% nasjonalt, medan den i Volda er på 2,8%. Det er 9,5% arbeidsløysa blant innvandrarar nasjonalt. I Volda er talet 7,6%. Auken i tal ledige kjem i stor grad som følge av koronakrisa, som også har ramma arbeidslivet (NAV Møre og Romsdal 28.11.2020, Kommunal Rapport 11.11.2020).

Status rus og psykisk helseteneste

Siste 3 åra har det vore ei stor auke i tilvisingar på personar som får vedtak i rus og psykisk helseteneste. Frå 2016 til 2019 var auken på 95 brukarar, frå 239 til 334. Auken har skjedd jamt i perioden. Det er størst auke i psykisk helseteneste, frå 120 vedtak i året i 2016 til 171 i 2019. Det er også auka etterspurnad og press på rustenester, heildøgnsstilbod og lågterskeltilbod i same perioden. Etterspurnaden aukar i alle målgrupper, både personar med milde, moderate og alvorlege lidningar. Tal flyktingar med helsehjelp frå tenesta har gått ned siste 2 åra, men dei som får hjelp no er å definere i meir langvarig lidning. Nokre få flyktingar bur i omsorgsbustad med bemanning ved helsehjelp.

Volda er vertskommune for fleire større institusjonar m.a. DPS, poliklinikk, høgskulen og barnevernsinstitusjonar, som gjer at presset på tenester er større enn samanliknbare kommunar. Som døme er 1 av 7 bebuarar i Myra bufellesskap «opprinneleg» frå Volda, dei andre er tilflyttarar. 40% med vedtak i tenesta er tilflyttarar. Ved same teljing for nokre år sidan var 37% tilflyttarar, dvs. at tal tilflyttarar er stabilt høgt. I byrjinga av 2020 var det nedgang i tilvisingar grunna covid-19 og nedstenging. Færre gjekk til lege og søkte helsehjelp. I haust har det vore ei massiv auke i tilvisingar til psykisk helseteneste, medan det i rustenesta er omvendt – som gjev like grunn til uro, då ein er kjend med utfordringar knytt til situasjonen i landet og auka rusbruk – spesielt i nokre ungdomsmiljø. Med stort press på allereie pressa tenester, og usikkerheit i kor lenge befolkninga må leve med strenge smitteverntiltak, gjer at ein er usikker på om tenesta klarer å levere forsvarlege helsetenester til alle som søker dette. Det vert arbeidd med dreining av ressursar, men dette er ikkje tilstrekkeleg for å dekkje auka etterspurnad i dag.

Status bustader og bustadsosialt arbeid

Volda har meir enn 80 kommunale gjennomgangsbustader, som vert tildelt vanskelegstilte etter gjeldande kriterium. I 25 av 30 familiebustader bur det flyktingfamiliar. Mange har lang butid. I 10 av 31 hyblar/småbustader bur det flyktingar. Samla er over halvparten av dei som bur i kommunale bustader flyktingar. Læringssenteret lykkast i stor grad å finne bustad på den private leigemarknaden til nykomne einslege flyktingar, medan det ofte er behov for kommunal bustad til store familiar. Einslege som leiger privat bustad, søker ofte kommunal bustad ved familiesameining. Det er få større familiebustader på den private marknaden og husleiga er ofte høg. Det har vore stor etterspurnad etter bustader for familiar i nærleiken til Øyra skule. I dette området er det ikkje ledige familiehusvære no. Ved nye busettingar vil butilbodet vere i Nybråtet i Brattebergfeltet.

Det vert arbeidd med å sikre gjennomstrøyming i dei kommunale bustadene, men det er vanskeleg å finne eigna bustad for familiane. Ved å halde fram arbeidet med at alle tenester driv bustadsosial oppfølging for sine grupper, halde fokus på gjennomstrøyming og vidare bustadkarriere, vil der erfaringsmessig vere tilgjengelege kommunale bustader for tildeling. Press på bustadene vil avhenge av om det vert busett familiar eller einslege, og tal FAM. Bumiljø i dei kommunale bustadene har vore tema over lang tid. Fleire kommunale bustader har hyblar nede og familiehusvære oppe, med felles inngang. Dette fører til at personar med ulike utfordringar vert buande tett på kvarandre. Sjølv om ein ved tildeling av bustad alltid tek ei vurdering på samansetting/bumiljø, og om busettinga er hensiktsmessig i høve dette, vert det ikkje alltid så heldig som ein skulle ønskje. Ein har siste tida opplevd behov for

småhus/frittliggende bustader, som ligg noko skjerma med tanke på valdsrisiko. I dag er det også flyktningar som må vurderast for denne typen bustad. Eksisterande kommunal bustadmasse kan ikkje nyttast. Ein må arbeide vidare med korleis løyse dette. Dette er kostnadskrevjande tiltak og bustadbehov som vil vare i mange år.

Status Volda læringscenter

Volda læringscenter har kapasitet til å ivareta tilrådinga om busetting. For senteret er det av interesse at kommunen opprettheld eit stabilt og føreseieleg busettingnivå, slik at senteret er rett dimensjonert til å ivareta arbeidet med busetting, integrering og kvalifisering av flyktningar. For låge busettingstal over tid vil utfordre senteret si mogelegheit til å behalde viktig kompetanse på området.

Status grunnskule

Skuleavdelinga er budd på å ta i mot dei elevane som måtte kome. Grunnskulen har erfaring frå å ta i mot barn av busette flyktningar, og dei utfordringane som måtte følgje vil bli søkt løyst slik dei tidlegare har blitt gjort. Viss det kjem elevar som skal gå i 10. klasse, vil dei få sitt tilbod ved Volda læringscenter slik praksis no er.

Status barnehage

Volda har ledige barnehageplassar komande barnehageår, men det er ikkje sikkert at familiane får barnehageplass nær heimen i «sentrum». Når læringscenteret flyttar til Vikebygda skule vil situasjonen endre seg. Bratteberg barnehage blir då meir sentralt for flyktningfamiliane, og kommunen vil kunne tilby plass til fleire av barna der.

Status barnevern

Når det i større grad er barnefamiljar som skal busettast er det viktig at tenester som helsestasjon, barnevern, barnehage og skule har dei naudsynte ressursane dei treng for å ta i mot flyktningane på ein god måte. Kommunen har mykje kompetanse på feltet og det er viktig å halde fram med å busette flyktningar for å oppretthalde kompetansen. Det er krevjande og spanande å vere involvert i arbeidet med å hjelpe flyktningfamiljar, og det krev at tenestene er rusta til arbeidet.

Styrking av kommunale tenester

For at kommunale tenester skal kunne ta i mot flyktningar på ein god måte, må det gjerast vurderingar om tenestene har dei naudsynte ressursane dei treng til arbeidet. Rus og psykisk helseteneste viser til eit stort press i tenesta, samtidig som dei i har fått nedjustert budsjetttramma. Tal flyktningar har gått ned siste åra, men tenesta opplever auke i tilvisingar frå andre målgrupper. Nokre har behov for langvarige og kostnadskrevjande tiltak. Slik situasjonen er i dag med kutt på 0,5 årsverk, peikar tenesta på at dei ikkje kan tilby og yte forsvarlege helsetenester til nybusette. For å kome i møte behov som særleg gjeld språkopplæring er det ønskje om styrka ressursar til barnehagar ved busetting av flyktningbarn, for tidleg innsats og sikre ein god start i barnehagen. I budsjett og økonomiplan er det lagt inn reduksjon ved Volda læringscenter basert på busettingsnivået vi har i dag, og som vert tilrådd i 2021. Ved ev. busetting utover dette nivået må ein forvente å at ramma for deltaking i INTRO må aukast noko, som i budsjettframlegget er redusert med kr. 2 mill. Ramma til NAV og andre kommunale tenester er ikkje nedjustert som følgje av færre flyktningar i 2021.

Vurdering og konklusjon:

Volda har busett flyktningar sidan 1987, og har lang erfaring og brei kompetanse i arbeidet med busetting og kvalifisering av flyktningar til eit sjølvstendig liv i Noreg. Voldasamfunnet er inkluderande, og flyktningar og andre tilflyttarar blir tatt godt i mot i lokalmiljø og arbeidsliv. Flyktningane utgjør ei ressurs og bidreg til å sikre befolkningsvekst i kommunen. I 2016 og 2017 bidrog kommunane på ein nasjonal dugnad i samband med flyktningkrisa, og det vart busett fleire flyktningar enn tidlegare år. Dei høge busettingsåra er løyst med stor arbeidsinnsats av dei tilsette. Samtidig har arbeidsbelastninga vore stor. Dei 3 siste åra har

busettingsbehovet gått ned, og landets kommunar har fått færre flyktningar for busetting. Reduserte busettingsbehov har krev tilpassing av tenestene.

Det er viktig å sikte mot stabilitet og berekraftig utvikling på eit realistisk nivå, med omsyn til at flyktningane vert integrerte og sjølvhjelpne i samfunnet. Vi opplever auka press i tenestene, og då særleg innan helse og omsorg, der vi må vurdere kva som er rett busettingsnivå i åra framover for å sikre økonomisk og sosial berekraft for den einskilde og Voldasamfunnet. Vi må omstille og dreie ressursar til å takle ei aldrande befolkning og yte tenester på heilt nye måtar. Vi har store investeringsbehov og vert meir sårbare i drifta ved at ein stadig større del av inntektene går til renter og avdrag. Vi må sikre bufferar for å takle auka rente og svingingar i drifta, og vi vil vere mindre rusta til å ta auka risiko i tenestene. Vi må vere budde på at flyktningar har ein bakgrunn som tilseier at dei kan ha behov for særskilte tenester over ei lang periode. Det er lett å avgrense dette til integreringsperioden, og at vi undervurderer dette dersom vi får gode måltal på gjennomstrøyming i skuleløp og INTRO.

Det vil vere utfordrande å skaffe nok bustader til busetting av barnefamiljar. I tillegg er det høge bustadprisar i Volda sentrum, som gjer det vanskeleg for flyktningar og andre med låg inntekt å etablere seg i eigen bustad i sentrumsområdet. I 2020 hadde Husbanken ei eingongsordning med tilskot som skulle hjelpe låginntektsfamiljar å skaffe seg eigen bustad. Volda kommune tok initiativ til at 5 vanskelegstilte barnefamiljar i 2020 gjennom denne ordninga kunne etablere seg i eigen bustad etter mange års butid i kommunale bustader. Det er ledig kapasitet til å ta i mot barn i barnehage og grunnskule, og vaksne i norskopplæring og INTRO. Volda har ein arbeidsmarknad som rekrutterer høg kompetanse. Erfaringar frå kvalifiseringsprosjekt viser at samarbeid på tvers av kommunar, tenester og nivå, er essensielt for å kunne gi flyktningar best mogleg tilrettelagt kvalifiseringsløp som vil føre til varig arbeid, samt tett og godt samarbeid med lokalt næringsliv.

Kommunedirektøren er uroa over høge og aukande utgifter til sosialhjelp i Volda. Det vil vere krevjande å handtere aukande utgifter til sosialhjelp, samtidig som kommunen skal redusere driftsnivået dei komande åra. Realistiske løysingar er å redusere omfanget av finansiert velferd gjennom å auke arbeidsdeltakinga. Det er sett i verk tiltak for betre kunnskapen om årsaksforholda gjennom tettare samarbeid mellom NAV og ulike tenester i kommunen. Målet er å korte ned tida den einskilde har behov for økonomisk sosialhjelp, og sikre raskare overgang til inntektsgevendande arbeid.

For å kunne oppretthalde eit høgt fagleg nivå og gi gode og differensierte kvalifiseringstilbod, må ein ha eit visst volum og tal flyktningar for busetting. For bratt nedtrapping av busettingsnivået er også uheldig for kommuneøkonomien, og vi kan risikere å få knappe ressursar til å gi eit godt nok tilbod til dei flyktningane som allereie er busett. Det er mange viktige moment som bør takast med i vurderinga om kva som er forsvarleg omfang på busetting av flyktningar, for å sikre framtidig økonomisk og sosial berekraft for den einskilde og Voldasamfunnet. Dette bør nærare utgreiast før ein legg fram tilsvarande sak neste år, m.a. knytt til vurderingar av den lokale arbeidsmarknaden, årsaksforholda til utviklinga i sosialhjelp, samanhengar mellom busetting av flyktningar, sosialhjelpsutviklinga og utviklinga i tenesta for rus og psykisk helse, og sjå dette opp mot andre kommunar.

Volda og Ørsta er integrerte samfunn som det er naturleg å sjå i samheng. Utan ei nærare analyse kan ikkje kommunedirektøren sjå at Voldasamfunnet har større sosial og økonomisk berekraft til at vi årleg skal liggje på ca. 1/3 høgare nivå enn Ørsta på busetting av flyktningar. Kommunedirektøren vurderer det slik at Volda bør liggje på same busettingsnivå som Ørsta kommune på busetting av 22 flyktningar i 2021, inkl. 2 EM. Erfaringar tilseier at det i tillegg kjem 8-9 FAM til herbuande flyktningar kvart år. Samla vil Volda då ta i mot kring 30 flyktningar og FAM i 2021. Tilsvarande snitt dei tre siste åra er 28. Dette vil kunne vere eit nivå som sikrar at ein kan ta vare på den kompetansen som er opparbeidd på feltet i kommunen, og vil vere meir økonomisk og sosialt berekraftig nivå ut i frå kunnskapen vi i dag

har om eit stort press i einstilte kommunale tenester. All framtidig flyktningbusetting skal skje gjennom Volda læringsssenter.

Likestillingsmessige sider ved saka:

Volda kommune skal tilby gode tenester tilpassa innbyggjarane sine behov, og arbeide for å førebygge utanforskap og inkludere i fellesskapen.

Konsekvensar for folkehelsa:

Ved å motverke utanforskap gjennom aktivitet og arbeid, skal Volda ha eit inkluderande samfunn og motverke sosiale helseforskjellar.

Miljøkonsekvensar:

Eit godt busettings- og integreringsarbeid i ei tidleg kvalifiseringsfase vil gi helse-, miljø- og samfunnsmessige innsparingar i åra framover.

Økonomiske konsekvensar:

Staten kompenserer kommunane for utgifter til busetting og integrering av flyktningar. Tilskota utgjer det økonomiske grunnlaget for kommunen sitt busettings- og integreringsarbeid. I tillegg tel flyktningane med i rammetilskotet kommunen får for alle innbyggjarar som er folkeregistrert i Volda. Integreringstilskotet vert utløyst for flyktningar og FAM dei 5 første åra etter busetting. Stortinget fastset kvart år nye satsar for tilskota. Integreringstilskotet i 2021 for ein einsleg vaksen (EV) utgjer kr 827 300 fordelt over 5 år. For vaksne i familiar og barn utgjer tilskotet kr 780 600, og for EM kr 773 300. EM-tilskotet på årsbasis for personar over 17 år utgjer kr 728 000.

Rapport frå [Beregningsutvalget for 2019](#) viser at kommunane fullt ut får dekt sine utgifter til busetting og integrering av flyktningar gjennom integreringstilskotet, medan norsktilskotet til opplæring av vaksne innvandrarak ikkje dekker utgiftene like godt. I 2019 fekk Volda [51,4 mill.](#) og Hornindal [2,3 mill.](#) i tilskot frå IMDi for busetting og integrering av flyktningar. Tilskota på totalt 53,7 mill. for begge kommunane er samansett av: 27,8 mill. i integreringstilskot, 16,8 mill. i EM-tilskot, 4,9 mill. i norsktilskot og 4 mill. i ekstratilskot (helse/åtfærd).

Kommunane har fått utbetalt [koronamidlar](#) til å dekke kostnader med utvida INTRO og norskopplæring. Midlane skal dempe negative konsekvensar av covid-19 og bidra til at fleire kjem og blir verande i arbeid. Volda har fått kr 576 500, som er avsett til føremålet.

I det administrative framlegget til budsjett for 2021 som ligg føre, er det teke høgde for busetting av 15 flyktningar i 2021, inkl. 1 EM, og ei inntekt på kr 21,5 mill. Ved busetting av 22, inkl. 2 EM i 2021 viser ny prognose at inntektene vil auke med 3,7 mill., til kr 25,2 mill.

Kommunen mottok norsktilskot som går direkte inn i ramma til Volda læringsssenter, og for 2021 er det budsjettert med 2 mill. slikt tilskot. Tilskotet er basert på tal flyktningar og innvandrarak busett i Volda med rett til slik opplæring. Ved busetting av barn i barnehagealder vert det utløyst eit barnehagetilskot på kr 26 600, som går direkte inn i ramma til barnehageavdelinga.

Volda er mellom dei kommunane i landet som er mest aktive på å søkje [tilskot](#) for busetting av personar med nedsett funksjonsevne eller åtfærdsvanskar, som kan dekke ekstraordinære utgifter knytt til den einstilte sitt hjelpebehov. Tilskotet er øyremerka tiltak kring personen. Innvilga tilskot refunderast kommunale tenester som har kostnader med tiltak. [Tilskotet](#) opnar for moglegheiter kommunen elles ikkje ville hatt til iverksetjing av tilpassa tenester, gjennom auka overføringar frå staten. Det er ei utfordring med lang sakshandsamingstid i IMDi, og at vi får svar på søknader 1-2 år etter at tiltaka er iverksett. Innvilga søknader utløyser store summer. I 2020 har Volda sendt inn 11 søknader for 8 personar, på tilsaman 7,8 mill.

Volda si kapasitet i tenesteytinga er tilpassa busetting av 140 flyktningar som utløyser integreringstilskot over ei 5-års periode. I 2010 vart avdelingane sine rammer styrka som

følgje av auka busetting på 40 flyktningar, frå 100 til 140 fordelt over 5 år i tilskotsperioden. Auka busetting har kravd styrking av tenester i flyktningarbeidet, og redusert busetting tilsvarande nedjustering av rammene, som t.d. i EM-tenesta i barnevernet, ved Volda læringscenter og i tenesta for rus og psykisk helse.

Auka inntekter som følgje av auka busetting i 2021 må reserverast tenestene til arbeidet med flyktningar. Det er viktig at vi ser heile livsløpet til flyktningane som innbyggjarar i Volda. Vi må sikre at vi kan gi dei gode tenester livet ut. Arbeidsmarknaden, buforhold og deira helse vil vere avgjerande for om dei kan skaffe seg utdanning og arbeid. På kort sikt vil vi få styrka økonomi. Det vi går i «overskot» med på kort sikt må avsetjast til disposisjonsfond til seinare bruk. Med den risikoeksponeringa vi har på høg lånegjeld og utfordringa i omsorgstenestene, er det stor risiko for at flyktningmidlar vi set av vil gå til andre formål.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen utover det som går fram av saka.

Konsekvensar for barn og unge:

Gjennom satsing på tidleg innsats, førebyggjande og helsefremjande arbeid i barnehage og skule, skal barn og unge i Volda ha sunne og inkluderande oppvekstmiljø som gir høve til å oppleve meistring, og utvikle sine eigne evner, interesser og sjølvbilet.

Har [eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetting og ungdomsråd](#) fått saka til uttale?
Nei.

Utskrift av endeleg vedtak:

KS v/ nina.gran@ks.no

IMDi v/ post@imdi.no

Økonomisjefen

Oppvekstsjefen

Helse og omsorgssjefen

Barnevernsleiar

NAV-leiar

Avdelingsleiar helsestasjonen

Avdelingsleiar vaksenopplæring og integrering

Avdelingsleiar Eigedom

Avdelingsleiar Rus og psykisk helseteneste

Bustadkoordinator Forvaltningskontoret

Rune Sjurgard
kommunedirektør